

Fortis Conference: Curaçao, fiscale traditie

Toespraak Dr. E.D. Tromp, President, Bank van de Nederlandse Antillen, ter gelegenheid van de opening van: "Fortis Conference: Curaçao, fiscale traditie" Curaçao, Nederlandse Antillen, 8 november, 2007

Dames en heren,

Boni bini, welkom op Curaçao. Het is voor mij een genoegen u vandaag toe te mogen spreken over de mogelijkheden die ons land biedt op het gebied van internationale dienstverlening. Ik hoop dat ik, aan het eind van mijn betoog, u ervan heb kunnen overtuigen dat de Nederlandse Antillen een jurisdictie is waar u goed zaken kunt doen. Ik dank Fortis Intertrust (Curaçao) B.V., die ik hierna voor het gemak "Fortis" zal noemen, hartelijk voor de uitnodiging om vandaag de openingsrede te mogen uitspreken.

Ik zal in mijn betoog niet diep ingaan op de fiscale aspecten die ons land biedt, omdat andere sprekers daar al uitgebreid op zullen ingaan. Niettemin zal ik af en toe even stilstaan bij de mogelijkheden op dit gebied.

Dames en heren, de internationale financiële dienstverlening is één van de belangrijkste pijlers van de Nederlands-Antilliaanse economie. Ons land werd als financieel centrum gedurende de laatste 10 jaar met grote uitdagingen geconfronteerd. Om een beeld hiervan te schetsen wil ik daarom even met u teruggaan naar het eind van de jaren negentig, waar zich belangrijke ontwikkelingen hebben voorgedaan. Niet alleen voor de Nederlandse Antillen, maar voor financiële centra wereldwijd.

Tegen het einde van de jaren negentig kregen financiële centra te maken met een hoeveelheid van complexe en omvangrijke initiatieven van organisaties zoals de OECD, de Financial Action Task Force, het Financial Stability Forum en de Europese Unie. Het merendeel van deze initiatieven betrof aspecten op het gebied van het bestrijden van oneerlijke concurrentie op belastinggebied en het witwassen van gelden. Dit zijn allemaal aspecten die ons als financieel centrum blootstellen aan verschillende risico's, in het bijzonder reputatie risico's.

Tegelijk met deze ontwikkelingen, en mede als gevolg van een algemene bewustwording van het belang van de financiële dienstverlening, nam ook de concurrentie tussen landen toe met als doel het verkrijgen van een groter deel van deze markt. Daar komt bij dat het oprichten van een internationaal financieel centrum, vergeleken met andere sectoren, relatief snel kan gebeuren zonder substantiële fysieke investeringen, hetgeen de introductie van deze sector ook aantrekkelijk maakt voor minder ontwikkelde landen.

Concurrentie bestaat niet alleen tussen verschillende landen maar ook binnen de industrie zelf. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatie technologie en telecommunicatie hebben geleid tot een toenemende concurrentie tussen productieve en dienstverlenende sectoren, inclusief de financiële dienstverlenende sector. Deze sector onderging de laatste decennia dan ook een sterke groei door onder andere een toename in de wereldhandel, deregulering van lokale financiële markten en globalisering in segmenten van de dienstverlenende sector. Het is dan ook tegen deze achtergrond dat landen met een jarenlange traditie van internationale financiële dienstverlening, de Nederlandse Antillen hieronder begrepen, hun strategieën moesten heroverwegen teneinde hun status als internationaal financieel centrum te handhaven en te versterken.

De geschiedenis van de internationale financiële dienstverlening in de Nederlandse Antillen gaat terug tot het einde van de jaren dertig van de vorige eeuw, toen verschillende grote Nederlandse ondernemingen, anticiperend op een

eventuele oorlog, hun activa naar de Nederlandse Antillen overhevelden. Na afloop van de Tweede Wereldoorlog creëerde de Nederlands-Antilliaanse Overheid een aantrekkelijk fiscaal regime om deze ondernemingen te behouden. Het was echter nimmer de bedoeling om van de Nederlandse Antillen een geheel belastingvrij paradijs te maken, want het land wenste immers ook enig belastinginkomen te genieten. De inspanningen van de Overheid loonden zich. Halverwege de jaren 60 hadden de Nederlandse Antillen, en in het bijzonder Curaçao, zich ontwikkeld tot een gerenommeerd internationaal financieel centrum.

Ondanks concurrentie van omringende landen en eilanden die een belastingvrij regime hanteerden, wist Curaçao zich toch te onderscheiden. Hierbij speelden factoren een rol als politieke en sociale stabiliteit, vrij verkeer van kapitaal, aanwezigheid van hoog gekwalificeerd personeel, een gunstige locatie met goede verbindingen en communicatiemogelijkheden en de aanwezigheid van gerelateerde diensten zoals bancaire, juridische, fiscale en accountantsdiensten. Als ander belangrijk voordeel werd ook de band met het Nederlandse deel van het Koninkrijk ervaren.

Echter, deze bloei in onze financiële sector kwam abrupt tot stilstand bij de beëindiging van het belastingverdrag met de Verenigde Staten en de afschaffing van de 'US Foreign Withholding Tax' in 1985. Dit betekende het einde van allerlei zeer winstgevende internationale financiële activiteiten op Curaçao. Andere factoren die bijdroegen aan deze neerwaartse trend waren de geleidelijke beëindigingen van andere belastingverdragen met de Nederlandse Antillen en de toenemende concurrentie van andere belastingvrije jurisdicties.

Dames en heren, ondanks de voortgaande afname van de activiteiten wist onze financiële dienstverlenende sector toch een belangrijke positie te behouden in de economie van de Nederlandse Antillen. De totale bijdrage van deze sector aan de economie van de Nederlandse Antillen bedraagt momenteel bijna 8% van het Bruto Binnenlands Product. De belastinginkomsten van deze sector bedragen ongeveer 4% van het BBP en meer dan 5% van de beroepsbevolking is in deze sector werkzaam. Gedurende de periode 2000-2006 genereerde deze sector gemiddeld bijna 14% van de deviezeninkomsten van de Nederlandse Antillen.

De internationale financiële sector in de Nederlandse Antillen bestaat uit banken, verzekeringsmaatschappijen en andere financiële en dienstverlenende instellingen die samen, ruw geschat, een totaal van 36 miljard dollar aan vermogen beheren, waarvan ruim 96% toe te schrijven is aan de bancaire sector.

De internationale financiële sector draagt ook indirect bij aan de Nederlands-Antilliaanse economie via positieve overloopeffecten op andere sectoren zoals de handel, de toeristische sector, telecommunicatie en transport. Van de publiciteit die gepaard gaat met het promoten van onze financiële dienstverlening profiteren ook andere sectoren, hetgeen uiteindelijk resulteert in additionele buitenlandse investeringen in onze economie. Noemenswaardig is verder de rol die de sector kan spelen in de ontwikkeling van de kapitaalmarkt, in het bijzonder de opzet van een effectenbeurs.

Ten slotte vertalen de relatief hoge inkomens in deze sector zich in hogere lokale bestedingen, waarvan ondermeer de bouwsector en de handel profiteren.

Naast de door mij genoemde directe en indirecte bijdrage van de internationale financiële dienstverlening aan onze economie, verbreedt de sector ook de economische basis van de Nederlandse Antillen. Gelijk andere economieën in het Caribische gebied, karakteriseert de Nederlands-Antilliaanse economie zich als een kleine en open economie, hetgeen haar kwetsbaar maakt voor externe factoren. Ook wij zijn bijvoorbeeld sterk afhankelijk van het toerisme en zijn continu bezig andere mogelijkheden te onderzoeken om onze economie te diversifiëren. Een grotere diversificatie van onze economie kan tot verlaging van risico's leiden, hetgeen weer nieuwe financiële ontwikkelingen mee zal brengen. Caribische landen doen er dan ook goed aan om te proberen hun economieën te diversificeren middels op kennis gebaseerde dienstverlenende industrieën die zich specialiseren in activiteiten met een hoge toegevoegde waarde. De hogere productiviteit die hiermee gepaard gaat zal een meer permanent effect hebben op de groeivoorzichten op langere termijn.

Dames en heren, u zult het met mij eens zijn dat wij onze financiële sector moeten behouden en moeten blijven versterken, gelet reeds op de relatief grote bijdrage aan onze economie.

Cruciaal hiervoor zijn voortdurende inspanningen om onze internationale concurrentiepositie te versterken, met als uiteindelijk doel aantrekkelijker te worden én te blijven als een internationaal financieel centrum. Hier is een taak weggelegd voor ons allen en niet alleen de Overheid.

Er zijn verschillende voorwaarden die naar mijn mening essentieel zijn voor het verkrijgen van de status van aantrekkelijk internationaal financieel centrum en om die eenmaal verworven status succesvol te behouden. Ik zal de belangrijkste voorwaarden kort met u nalopen.

1. Tot één van de belangrijkste voorwaarden behoren de macro economische en politieke stabiliteit. Een gezond en duurzaam macro economisch beleid ondersteunt de stabiliteit van het financiële systeem. Niet minder belangrijk is de politieke stabiliteit. Die bevordert het vertrouwen van investeerders in alle sectoren van de economie, maar in het bijzonder in de internationale financiële sector, dit vanwege haar mondiale karakter.

2. Een andere belangrijke voorwaarde is een sterke fiscale en juridische infrastructuur. Een sterk juridisch systeem kenmerkt zich door respect voor eigendom en andere rechten, het naleven van overeenkomsten, een efficiënt, betrouwbaar, onafhankelijk en geloofwaardig rechtssysteem met een snelle afdoening van procedures. Het is hierbij essentieel dat de fiscale en juridische infrastructuur van de financiële sector zich adequaat aanpast aan de voortdurende ontwikkelingen in de internationale financiële wereld. Dit impliceert de ontwikkeling en tijdige aanpassing van relevante wetgeving.

3. Niet minder belangrijk voor een solide financiële sector is de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel. Toegang tot een pool van bekwame arbeidskrachten met juridische, fiscale, controlerende, administratieve en management expertise is daarom cruciaal.

4. Voorts zijn ook goede communicatiemogelijkheden en ondersteunende dienstverlening belangrijke factoren voor een succesvol internationaal financieel centrum. Het belang hiervan wordt onderstreept door de behoefte aan snel beschikbare en effectieve informatie van in de markt opererende partijen.

5. Als laatste, maar zeker niet minder belangrijke voorwaarde, kan de aanwezigheid van een adequaat toezichtregime genoemd worden, dat toeziet op een gezond financieel systeem met sterke banken, institutionele beleggers en andere financiële dienstverleners. Het toezichtregime dient aan de ene kant economische ontwikkeling en groei te ondersteunen en aan de andere kant financiële stabiliteit en de belangen van investeerders en deposanten te waarborgen. Het toezicht dient echter zodanig te zijn dat het ook snel en doelmatig kan inspelen op de veranderingen in de financiële wereld.

De Bank van de Nederlandse Antillen is verantwoordelijk voor het toezicht op de financiële sector in de Nederlandse Antillen. Onder het toezicht van de Bank staan commerciële banken, spaarfondsen, verzekeringsmaatschappijen, ondernemingspensioenfondsen, beleggingsmaatschappijen, kredietverenigingen, trustkantoren, administrateurs en assurantiebemiddelaars. In totaal gaat het om ongeveer 500 instellingen. Als internationaal financieel centrum zijn wij sterk afhankelijk van een adequaat functionerend financieel systeem. De Bank is daarom continu bezig met het verhogen van de financiële stabiliteit en het minimaliseren van systeemrisico's door de haar wettelijk opgedragen toezichttaak zo optimaal mogelijk uit te oefenen. Voortdurende inspanningen in een zoektocht naar de best mogelijke methoden om de Nederlands-Antilliaanse financiële sector te versterken, zijn de Bank dan ook niet vreemd. Voorop staat het verhogen van de kwaliteit van het toezicht waarbij hoge integriteitnormen, gedegen vakbekwaamheid, degelijk bestuur en gezonde bedrijfsvoering centraal staan.

Naar mijn mening bestaat er geen alternatief voor goed toezicht. Goed toezicht bevordert een hoge kwaliteit van dienstverlening, het waarborgt het behoud van de reputatie van de sector en het behoud van financiële stabiliteit. Ik ben mij er ook van bewust dat overregulering afbreuk kan doen aan het vermogen van onze jurisdictie om een concurrerende positie als internationaal financieel centrum te handhaven. Het is daarom imperatief dat er een evenwicht wordt gevonden tussen de adequaatheid en effectiviteit van regels en wetgeving enerzijds en de onderliggende risico's waaraan onze financiële sector is blootgesteld anderzijds.

Dames en heren, aan het begin van mijn betoog stelde ik dat de Nederlandse Antillen u veel te bieden heeft. U zult het met mij eens zijn dat we desondanks niet stil kunnen en mogen zitten. De concurrentie volgt de ontwikkelingen bij ons op de voet en zal ons binnen de kortste keren uit de markt prijzen als we niet alert blijven.

Het initiatief van Fortis om dit seminar op Curaçao te houden komt mijn inziens dan ook op het juiste moment. In de sector van de internationale financiële dienstverlening speelt innovatie een belangrijke rol. Wil men de concurrent voor blijven, dan dient men te investeren in de ontwikkeling van nieuwe producten en deze producten ook op een juiste wijze promoten. Tijdens dit seminar zal Fortis u kennis laten maken met een aantal nieuwe producten. De wijze waarop deze kennismaking geschied juich ik toe. Deze wijze is typerend voor een bedrijf als Fortis, dat zich als één van de grootste spelers in de financiële sector, wereldwijd heeft weten te positioneren. Ik feliciteer Fortis dan ook met het reeds behaalde succes en spreek de wens uit dat dit succes in de toekomst zal worden gecontinueerd.

Ik ben ervan overtuigd dat er een taak voor ons allen is weggelegd in het creëren van een integere en betrouwbare financiële sector waarin integere personen en bedrijven creatief en voortvarend opereren. De economische en sociale waarde van een dergelijke omgeving is op de lange termijn onbegrensd.

Rest mij nog u een vruchtbaar seminar en een prettig verblijf op ons eiland toe te wensen.

Ik dank u voor uw aandacht.